

03-10-2008

Sagsnr.
2008-68630

Dokumentnr.
2008-538687

Sagsbehandler
Hannah I P Wilson

Styrkelse af det opsøgende arbejde blandt børn og unge i boligområder

Socialudvalget besluttede den 25. juni 2008, at afsætte 3,2 mill. kr. indenfor den boligsociale ramme til styrkelse af den lokale indsats overfor udsatte unge i boligområder. I indstillingen blev der lagt op til, at indsatsen skal bestå i et intensivt opsøgende arbejde i forhold til de udsatte børn og unge i udvalgte boligområder, samtidig med at Gadeplansuddannelsen skal udbygges med et modul målrettet det opsøgende arbejde i områderne. Af indstillingen fremgik det, at indsatsen skulle fokusere på de boligområder med relativt flest unge, hvorom politiet har henvendt sig til de sociale myndigheder pga. kriminel adfærd.

Forvaltningen forpligtede sig til at vende tilbage med en indstilling til udvalget om konkret anvendelse af de midler på 3,2 mio. kr. i efteråret 2008.

Hertil kommer, at der i budget 2009 er afsat 1 mill. kr. i 2009 og 2010 til styrkelse af gadeplansarbejdet i forhold til udsatte børn og unge samt 0,4 mill. kr. i 2009 og 2010 til kompetenceudvikling af

Mål- og rammekontor for børnefamilier

Bernstorffsgade 17
1592 København V

Telefon
3317 3531

Telefax
3317 3236

E-mail
LA08@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009682758

www.kk.dk

gadeplansarbejdere i SOF regi.

Nærværende notat er et forslag til anvendelse af de afsatte midler indenfor den boligsociale ramme og de i budget 2009 afsatte midler til styrkelse af det opsøgende gadeplansarbejde blandt børn og unge i boligområderne samt midler til kompetenceudvikling af gadeplansmedarbejdere, i alt 4,6 mill. kr. Der ligger således i forslaget, at der udvikles et samlet initiativ for de nævnte afsatte midler.

Baggrund

Der har igennem længere tid været fokus på SOFs opsøgende indsats i forhold til udsatte børn og unge. I SOF regi er der relativt få aktører, der udfører systematisk opsøgende gadeplansarbejde i København, og denne aktivitet er fordelt ujævnt over byen (jf. afdækning af det opsøgende gadeplansarbejde).

Efter nogle både uheldige og tragiske episoder i løbet af det seneste år, er en styrkelse af det opsøgende gadeplansarbejde blevet efterspurgt, bl.a. af Socialudvalget (SUD 132/2008). Herudover er det meldingen fra flere børnefamilieteamchefer, at der er behov for en styrket gadeplansindsats særligt i de almene boligområder.

Disse meldinger ligger i tråd med de anbefalinger, LG Insight nævner i deres rapport om den kriminalpræventive indsats i København¹, hvor de peger på, at der er behov for en udvidet opsøgende indsats blandt børn og unge, som 'hænger' ud på gaden og/eller optræder sammen med grupper, der begår kriminalitet. En udvidet opsøgende indsats vil ifølge LG Insight bidrage til at skabe bro mellem disse unge og de mere etablerede klub- og fritidstilbud og forhindre, at disse unge involveres (yderligere) i kriminalitet.

I forlængelse heraf anbefaler LG Insight et tæt og veldefineret samarbejde mellem relevante aktører i boligområderne, da dette vil skabe en helhedsorienteret indsats overfor kriminaliteten i lokalområdet. Her nævnes, at en tæt kontakt mellem beboerrådgiveren og det lokale SSP udvalg er anbefalelsesværdig, idet der i dette forum skabes samarbejde med mange lokale aktører. Samtidig anbefaler LG Insight, at der etableres et tættere samarbejde mellem de boligsociale projekter og socialcentret, f.eks. i form af en socialarbejder tilknyttet det boligsociale projekt.

Det er med udgangspunkt i disse efterspørgsler og anbefalinger omkring hhv. styrkelse af det opsøgende arbejde og en koordineret indsats i de udsatte boligområder, at nærværende forslag til styrkelse af

¹ LG Insight udarbejdede i juni 2008 en rapport om den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune. Rapporten er et led i arbejdet med at kortlægge og vurdere den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune, som blev indledt af en særligt nedsat task force i marts 2008.

det opsøgende arbejde i boligområderne er sammensat.

Indsatsen

Det foreslås, at der iværksættes et tredelt todelt initiativ i et begrænset antal boligområder i foreløbigt to år. Den foreslåede indsats består af:

1. dels opsøgende gadeplansarbejde i udvalgte boligområder,
2. og dels et tværfagligt opfølgingsarbejde i SSP-regi.
3. Kompetenceudvikling af de opsøgende gadeplansmedarbejdere

Indsatsen vil være møntet på at oparbejde lokal kompetence til på sigt at prioritere og foretage opsøgende arbejde og skabe etablerede fora for koordinerede tiltag i forhold til de udsatte børn og unge i udsatte boligområder. Efter de første to år vil effekterne af indsatsen blive vurderet sammen med mulighederne for fortsættelse og behov for fremtidig finansiering.

1. Opsøgende gadeplansarbejde med børn og unge i udvalgte boligområder

Den foreslåede indsats vil bestå i et intensivt opsøgende gadeplansarbejde med de børn og unge i udvalgte boligområder, som har en uhensigtsmæssig social adfærd, og som er med til at skabe utryghed i boligområdet. Formålet er at fremme trivslen og trygheden i boligområderne, og samtidig opkvalificere det sociale arbejde med de grupper af børn og unge, som er kriminelle, kriminalitetstruede eller på anden måde har en uhensigtsmæssig social adfærd i og omkring boligområderne. Derudover er formålet med det opsøgende gadeplansarbejde i boligområderne at skabe tidlig kontakt og relation til særligt udsatte børn og unge, som med en vis sandsynlighed har udsigt til at blive 'sociale sager' i børnefamilieteamene.

Gadeplansarbejdet med børn og unge i Københavns Kommune foregår meget forskelligt fra bydel til bydel. Nogle bydele foretager allerede opsøgende gadeplansarbejde, hvilket de har særdeles gode erfaringer med. Nærværende forslag trækker på erfaringerne og resultaterne af det udgående og opsøgende gadeplansarbejdet i netop disse bydele. Det opsøgende gadeplansarbejde kan med fordel målrettes og intensiveres i de boligområder, hvor koncentrationen af udsatte børn og unge er særlig høj.

Det foreslås derfor, at der ansættes 2 opsøgende medarbejdere i 4-5 udvalgte boligområder i København. De opsøgende medarbejdere bliver ansat i børnefamilieteamet og kan have udgang fra ungerådgivningen i bydelen.

De opsøgende medarbejdere får til opgave at identificere de mest uroskabende og udsatte børn og unge i boligområdet og samarbejde omkring disse unge med det relevante netværk. Opgaverne for de opsøgende medarbejdere bliver som følger:

- Opsøgende arbejde i boligområdet i forhold til de mest uroskabende og udsatte børn og unge.
- Opsøgende arbejde i forhold til de unges netværk - såvel det formelle som det uformelle.
- Opsøgende arbejde i boligområdet i forhold til andre socialt udsatte unge i boligområdet.

Målgruppen for indsatsen er følgende:

- Børn og unge 10 – 18 år, som er synlige i og omkring boligområderne, som ikke har kontakt til klubber mv. I visse tilfælde vil indsatsen kunne omhandle unge over 18 år, f.eks. hvor der er foranstaltet kontaktpersoner som efterværn for en ung over 18 år.
- Unge som har haft en uhensigtsmæssig adfærd i og omkring boligområderne, og derved ikke kan rummes i de etablerede fritidstilbud.
- Kriminaliserede unge, som færdes i og omkring boligområderne, som har en status i ungemiljøet og dermed kan præge andre unge negativt.
- Udsatte børn og unge, som færdes i grupperinger i og omkring boligområderne, hvor en kvalificeret voksenkontakt vil have en forebyggende effekt.

Det opsøgende gadeplansarbejde har følgende målsætninger i forhold til de unge, som indsatsen er rettet mod:

- at undgå, at de pågældende børn og unge involveres i kriminalitet
- at bygge bro til uddannelse og/eller beskæftigelse for samtlige børn og unge, som er målgruppe for indsatsen,
- at bygge bro til fornuftige fritidsaktiviteter og interesser for de pågældende børn og unge, og
- at medvirke til, at de pågældende børn og unge med et overforbrug af hash og rusmidler, stopper dette overforbrug.

Tværfagligt opfølgingsarbejde i SSP-regi

Det er afgørende, at eventuelle tiltag i forhold til de børn og unge, som

de opsøgende medarbejdere er i kontakt med, koordineres på tværs af relevante aktører, hvis de skal have den ønskede indvirkning på de unges adfærd. Denne tankegang ligger også bag enkeltsagskonceptet i SSP-regi, hvor SSP har fået kompetence til at behandle enkeltsager.

Det foreslås, at det opsøgende arbejde i forhold til udsatte børn og unge i de udvalgte boligsociale områder sammentænkes med enkeltsagskonceptet i SSP, således at der i SSP regi kan ske en opfølgning og koordinering af tiltag i forhold til de konkrete børn og unge, der etableres kontakt til.

For at sikre at det er de relevante aktører, der er repræsenteret i det SSP forum, der behandler de enkelte sager, foreslås det, at behovet og muligheden for at oprette lokale SSP undergrupper undersøges. Sådanne lokale SSP undergrupper ville i givet fald kun behandle sager, der relaterer sig til det pågældende boligområde. Ved en eventuel etablering af lokale SSP undergrupper ville det være nødvendigt at skabe klare retningslinjer for forholdet og kompetencefordelingen mellem de lokale SSP undergrupper og SSP lokaludvalgene.

Ved den foreslåede undersøgelse vil de lokale SSP-udvalg blive konsulteret sammen med øvrige relevante aktører i de pågældende boligområder.

For at sikre sammenhæng i indsatsen mellem det opsøgende arbejde i de udvalgte boligområder og opfølgningen på enkeltsagsniveau i SSP regi foreslås det, at der afsættes midler til, at børnefamilieteamet varetager denne koordinerende funktion. Opgaven vil bestå i følgende:

- Koordinering af samarbejdet mellem gadeplansmedarbejderne, det relevante børnefamilieteam, ungerådgivningerne, boligrådgiveren, skoler, politi, klubber og andre relevante aktører i SSP regi.
- Opstarte det lokale SSP-forum, herunder lave samarbejdsaftaler og fastlægge et mødeforum med relevante aktører i og omkring boligområdet.
- Varetage de løbende sekretariatsopgaver i mødeforummet, herunder mødeforberedelse og afholdelse, referat af og opfølgning på møder.
- Fungere som tovholder på tværs af aktører omkring, hvem der gør hvad i forhold til den konkrete unge.
- Være kontaktperson for de relevante aktører omkring tiltag i forhold til de konkrete unge og på gadeplan.

Kompetenceudvikling af de opsøgende medarbejdere

I budgetforliget for 2009 er der afsat 0,4 mill. kr. til kompetenceudvikling af gadeplansmedarbejdere. Det foreslås, at disse midler anvendes til kompetenceudvikling af de opsøgende medarbejdere, der tilknyttes den styrkede opsøgende indsats i boligområderne. Dette sker i regi af den allerede igangværende kompetenceudviklingsforløb Gadeplan København, som udvides til også at omhandle det opsøgende arbejde i de udvalgte udsatte boligområder. Herudover vil udvalgte udgående medarbejdere i socialcentrenes børnefamilieteam ligeledes tilbydes kompetenceudvikling i udførelsen og metoder i det opsøgende arbejde på gadeplan. Dette for at forankre sådanne kompetencer i børnefamilieteamene, således at børnefamilieteamene kan bidrage til det opsøgende arbejde både praktisk og i metodeudviklingsøjemed.

Det nye kompetenceudviklingsforløb består af følgende 5 elementer:

- Et samlet uddannelsesforløb for de nye gadeplansmedarbejdere i første halvdel af 2009.
- Individuelle, tilrettelagte forløb (coaching/projektforløb) for medarbejdere i de 4 lokalområder – foruden de nyansatte medarbejdere tilknyttes også andre medarbejdere fra SOF lokalt, suppleret med relevante medarbejdere fra fx klubber, politi og boligsocialt arbejde.
- Et fælles forløb fra efteråret 2009 sammen med udvalgte personer fra det nuværende Gadeplan København.
- Et særligt ”akut- forløb”, hvor de nye medarbejdere klædes på til at deltage ved akut opståede uroligheder på Københavnsplan.
- Et særligt kursusforløb i effektmåling, forandringsteori og vidensdeling

Hvor foregår indsatsen?

Socialforvaltningen foreslår, at der vælges mellem følgende seks boligområder som potentielle områder til iværksættelse af en styrket opsøgende indsats overfor børn og unge:

- Ydre Nørrebro v. Aldersrosgade
- Husum, Voldparken
- Amager, Holmbladsgadekvarteret
- Amager, Urbanplanen

- Valby, området ved Vigerselvvænge
- Kgs. Enghave

Forudsat at SUD godkender indstillingen udvælges fire af disse seks områder på grundlag af en nærmere dialog med parterne i lokalmiljøet.

De seks boligområder blevet udvalgt ud fra tre kriterier. For det første den relative andel af kriminelle eller kriminaliserede unge under 18 år vurderet ud fra antallet af indberetninger til politiet. For det andet ud fra en vurdering af, hvor der er velfungerende helhedsplanerne og potentiale for at skabe et godt koordineret samarbejde mellem boligforeningerne, SOF, BUF, politiet og andre relevante aktører. Og for det tredje ud fra information om andre og lignende indsatser i området.

Udvælgelsen af områder der har særligt behov for en opsøgende indsats i forhold til børn og unge sker i samarbejde mellem MR Udsatte og MR Børn med inddragelse af socialcentre og boligforeninger i de særligt belastede områder.

MR Udsatte og MR Børn vil løbende vurdere behovet for opsøgende indsatser i boligområderne og vil om nødvendigt tilpasse indsatsen til de områder, hvor der er behov for en ekstra indsats i forhold til uroskabende og socialt udsatte børn og unge. Dette vil ske i samarbejde med de lokale aktører.

Forventet effekt

Den forventede effekt af det styrkede opsøgende arbejde i sociale boligområder kombineret med tværfaglig sagsopfølgning forventes at have følgende effekter:

- Markant mindre hærværk i boligområdet i løbet af det første år.
- Færre børn/unge i boligområderne har begået ny kriminalitet.
- Færre børn/unge i boligområderne bliver anbragt udenfor hjemmet.
- Flere børn/unge i boligområderne er i relevant uddannelse eller beskæftigelse.
- Færre unge i boligområderne har et overforbrug af hash eller andre rusmidler.
- Flere unge i boligområdet er i fornuftigt fritidsjob og/eller -tilbud.

Økonomi

Der afsættes 850.000 kr. til ansættelse af to opsøgende medarbejdere i hvert af de udvalgte sociale boligområder. Derudover afsættes 175.000,- pr. boligområde til forankring af den koordinerende indsats i det relevante børnefamilieteam samt til overhead for de berørte socialcentre. Endelig afsættes til 100.000 monitorering og evaluering af indsatsen.

Der afsættes i alt 4,2 mill. kr. i 2009 og 2010. Herudover afsættes der 0,4 mill. kr. til kompetenceudvikling af de opsøgende medarbejdere, der tilknyttes den styrkede indsats. Der er således tale om udgifter for i alt 4,6 mill. kr. årligt i 2009 og 2010 til styrkelse af den opsøgende indsats overfor udsatte børn og unge i sociale boligområder.

Videre proces

Der vil den 10. december 2008 blive forelagt en indstilling til SUD, hvor de skal tage stilling til nærværende forslag. Godkender SUD indstillingen afholdes møder med de lokale parter i januar. På baggrund af møderne indgås aftaler i de fire områder, som udvælges. Aftalerne vil indeholde konkrete effektmål for indsatsen formuleret i samarbejde med de lokale aktører. Med udgangspunkt i denne procesplan forventes de forslåede aktiviteter at kunne iværksættes i foråret 2009.

Resultaterne af arbejdet forelægges udvalget i efteråret 2010 sammen med en indstilling om anvendelse af midlerne på den boligsociale ramme afsat til en særlig indsats for børn og unge i 2011 og 2012.